

проектів щорічно. На виконання вказаних цілей виділяється близько 54 млн. дол. на рік [2].

Література

1. Международное право: учебник / отв. ред. Ю. М. Колосов, В. И. Кузнецов. – Изд. 2-е, доп. и перераб. – М., 1998. – 152 с.

2. ICAO – International Civil Aviation Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://мимо.com.ua/info/77-icao-international-civil-aviation->

3. Иванов Ю. А. Міжнародне право: посібник для підготовки до іспитів / Ю. А. Иванов. – К., 2004. – 198 с.

УДК 342.9:629.7 (477) (043.2)

Кузьмук Б. І., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Толкачова І. А., к.ю.н.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

У процесі євроінтеграції важливе місце займає інтеграція авіаційної галузі України до стандартів Євросоюзу. Повітряний транспорт є важливою частиною вітчизняної економіки, що відображено в п. 5 ч. 1 ст. 92 Конституції України [1].

Виходячи зі змісту ч. 1 ст. 1187 Цивільного кодексу України [2] зрозуміло, що діяльність, пов'язана з утриманням чи використанням повітряного транспорту, розглядається законодавством України як джерело підвищеної небезпеки.

Все частіше трапляються авіаційні інциденти, спричинені порушенням правил авіаційної діяльності. За статистикою, близько 80 відсотків таких подій сталися через помилкові дії екіпажу [3, с. 651].

Порушення авіаційних правил нерідко призводить до людських жертв, матеріальних збитків, підбивають довіру населення до повітряного транспорту.

Одним із засобів забезпечення безпечної діяльності цивільної авіації є законодавче установлення відповідальності за правопорушення в сфері авіації. Залежно від ступеня суспільної небезпеки скоєного правопорушення розрізняють такі види відповідальності: дисциплінарна, адміністративна, кримінальна. Адміністративні проступки на повітряних суднах є досить

поширеними. Тому ми вважаємо, що адміністративна відповідальність є необхідним засобом попередження правопорушень в сфері цивільної авіації.

Адміністративну відповідальність екіпажу повітряного судна України можна визначити як вид юридичної відповідальності, яка є сукупністю адміністративних правовідносин, що виникають у зв'язку з адміністративними правопорушеннями на повітряному транспорті, та яка передбачає застосування уповноваженими органами (посадовими особами) передбачених законом адміністративних стягнень до осіб екіпажу повітряного судна, які вчинили адміністративний проступок [4, с. 18].

Усіх суб'єктів адміністративних правопорушень, здійснених на повітряних судах, ми можемо поділити на дві групи. До першої групи суб'єктів відносимо працівників галузі цивільної авіації, до другої групи – всіх інших осіб. Члени екіпажу під час виконання ними своїх службових повноважень належать до першої групи. Також до осіб, на яких поширюється дія статутів або спеціальних положень про дисциплінарну відповідальність, ми відносимо працівників навчальних закладів, льотно-випробувальних станцій, заводів.

Відповідальність за адміністративні правопорушення на повітряному транспорті фактично передбачена ст. 111-113, 137, ч. 2 ст. 120, ч. 3 ст. 133, які входять до 10 глави Кодексу України про адміністративні правопорушення [5, с. 26].

Адміністративні стягнення, передбачені Кодексом України про адміністративні правопорушення, накладаються у вигляді штрафів. Лише за ч. 3 ст. 133 в якості додаткових стягнень можливі оплатне вилучення або конфіскація. Недоліками цих стягнень є невідповідність ступеню їх шкоди для суспільства. Часто вони перевищують аналогічні правопорушення інших видів транспорту в десятки разів. Ще одним суттєвим недоліком штрафів є їхній великий діапазон (різниця між верхнім і нижчим стягненням може складати сотні неоподаткованих мінімумів доходів громадян), що відкриває можливість для різних посадових зловживань. Іншим недоліком санкцій статей 111, 113, 120, 133, є те що КУпАП не передбачає в якості додаткових стягнень позбавлення права керування повітряним транспортом, анулювання сертифікатів, ліцензій, що мало б велике значення для профілактики таких правопорушень. Необхідно зазначити, що посилення санкцій вищезгаданих статей підвищить дисципліну суб'єктів і покращить стан безпеки цивільної авіації в Україні. Варто відмітити і позитивні зміни, наприклад: стаття 276-1 Кримінального кодексу України [6] нарешті встановила виключно кримінальну відповідальність за

здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин.

Варто згадати, що адміністративна відповідальність у сфері цивільної авіації, окрім КУпАП, регулюється ще й такими нормативно-правовими актами, як Господарський кодекс України та Повітряний кодекс України.

На підставі вищезазначеного, можна зробити висновок, що враховуючи стан безпеки польотів і, зокрема, те, що близько 80 відсотків авіаційних подій є наслідками несумлінного ставлення екіпажу та пасажирів до виконання своїх обов'язків, зрозумілим є те, що на сьогодні є актуальним та доцільним проведення комплексних правових досліджень, присвячених питанням адміністративної відповідальності на повітряному транспорті, в тому числі, й питанням адміністративної відповідальності екіпажу повітряного судна.

Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

3. Концепція Державної цільової програми безпеки польотів на період до 2015 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 273-р // Офіційний Вісник України. – 2009. – № 20. – С. 651.

4. Дараганова Н. В. Законодавче регулювання відповідальності осіб екіпажу повітряного судна України / Н. В. Дараганова // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право: Наукові праці Національного авіаційного університету. – К.: НАУ-друк, 2008. – № 4 (9). – С. 18-24.

5. Філіппов А. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення, що посягають на безпеку цивільної авіації: дискусійні питання / А. В. Філіппов // Юридична Україна. – 2006. – № 6. – С. 26.

6. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III // Офіційний вісник України. – 2001. – № 21. – Ст. 920.